

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
ТА МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

85-річчю
Дніпропетровського
державного аграрного
університету присвячується

М.Х. Корецький
А.О. Дегтяр
О.І. Дацій

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів*

Київ – 2007

УДК 338.22.405(075.8)

ББК 65.290-2я73

К 66

*Гриф надано
Міністерством освіти і науки України
(лист №1.4/18-Г-224 від 29.01.2007 р.)*

Рецензенти:

Малік М.Й. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту Київського національного економічного університету імені Тараса Шевченка;

Корінев В.Л. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

Корецький М.Х., Дегтяр А.О., Дацій О.І.

К 66 **Стратегічне управління.** Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 240 с.

ISBN 978-966-364-437-0

Розглянуті питання господарської діяльності підприємств у стратегічному аспекті, викладено їх теоретичні, методологічні та практичні аспекти. Наведено весь ланцюжок складових стратегічного управління – від логіки розробки і методів обґрунтування цілей, завдань, стратегій, планів до їх реалізації в умовах ринкової економіки.

Для студентів і магістрів економічних спеціальностей, а також менеджерів і підприємців, які займаються формуванням стратегій в корпоративних організаціях, підприємствах та інших економічних структурах.

ISBN 978-966-364-437-0

© Корецький М.Х., Дегтяр А.О.,
Дацій О.І., 2007

© Центр учбової літератури, 2007

ЗМІСТ

Розділ 1. ФОРМУВАННЯ МІСІЇ ТА ЦІЛЕЙ КОРПОРАЦІЇ ...	6
1.1. Місія та генеральна мета корпорації	6
1.2. Цілі корпорації	9
1.3. Вироблення, усвідомлення і оцінка стратегії корпорації	16
Питання для самоконтролю	21
Розділ 2. ДІАГНОСТИКА ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО ОТОЧЕННЯ КОРПОРАЦІЇ	23
2.1. Стратегічний аналіз зовнішнього оточення корпорації	23
2.2. Аналіз середовища безпосереднього впливу на корпорацію	27
2.3. Оцінка внутрішнього середовища корпорації	33
2.4. Методи стратегічного аналізу середовища корпорації	38
Питання для самоконтролю	51
Розділ 3. ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОРПОРАЦІЇ	53
3.1. Основні поняття конкурентоспроможності корпорації	53
3.2. Визначення конкурентоспроможності методом, заснованим на теорії ефективної конкуренції	56
3.3. Оцінка конкурентоспроможності корпорації на основі визначення конкурентоспроможності товару	57
3.4. Оцінка конкурентної позиції корпорації методом конкурентних переваг	60
Питання для самоконтролю	62
Розділ 4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ КОРПОРАЦІЇ	63
4.1. Класифікація стратегій корпорації та підходи до їх розробки	63
4.2. Вибір стратегії корпорації	65
4.3. Аналіз здійснення поточної стратегії корпорації	68
Питання для самоконтролю	69

Розділ 5. СТРАТЕГІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ КОРПОРАЦІЇ	70
5.1. Продуктово-товарні стратегії	70
5.2. Ресурсні стратегії	77
5.3. Функціональні стратегії	90
Питання для самоконтролю	106

Розділ 6. СТРАТЕГІЇ "ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ" КОРПОРАЦІЇ	109
6.1. Стратегія виживання корпорації	109
6.2. Стратегія стабілізації діяльності корпорації	110
6.3. Стратегія зростання корпорації	112
6.4. Стратегії наступу корпорації в ринкових умовах	114
6.5. Стратегічні альтернативи діяльності корпорації	117
Питання для самоконтролю	119

Розділ 7. КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ КОРПОРАЦІЙ ЛІДЕРІВ	120
7.1. Ланцюг цінностей корпорацій.....	120
7.2. Позиції корпорації в конкурентному середовищі	121
7.3. Загальні конкурентні стратегії (за М. Портером).....	124
Питання для самоконтролю	127

Розділ 8. СТРАТЕГІЇ ГАЛУЗЕВОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ КОРПОРАЦІЙ	128
8.1. Стратегії корпорацій, які займають різні галузеві позиції ..	128
8.2. Стратегії корпорацій в нових галузях	129
8.3. Стратегії корпорацій для конкуренції у фрагментованих галузях	130
8.4. Стратегії корпорацій зрілих галузей	131
8.5. Стратегії корпорацій на міжнародних ринках	131
Питання для самоконтролю	134

Розділ 9. ПОРТФЕЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЙ КОРПОРАЦІЯМИ	135
9.1. Сутність та основні етапи портфельного аналізу	135
9.2. Матриця І. Ансоффа	137
9.3. Матриця Бостонської консалтингової групи	138

9.4. Матриця "Дженерал Електрик – Мак-Кінсі"	139
9.5. Матриця "життєвого циклу" портфеля корпорації	143
Питання для самоконтролю	144

Розділ 10. ПЛАНУВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ КОРПОРАЦІЇ	145
10.1. Основні підходи до планування стратегій корпораціями...	145
10.2. Мета та принципи стратегічного планування в корпорації	147
10.3. Бар'єри стратегічного планування та заходи щодо їх подолання.....	151
10.4. Моделі стратегічного планування діяльності корпорації...	155
10.5. Зміст і структура стратегічного плану корпорації	160
Питання для самоконтролю	170

Розділ 11. РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В КОРПОРАЦІЯХ	172
11.1. Роль стадії реалізації стратегій у стратегічному управлінні корпорації	172
11.2. Організаційна структура корпорації як об'єкт стратегічних змін	180
11.3. Організаційна культура корпорації як об'єкт стратегічних змін	193
11.4. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління в корпораціях	197
11.5. Стратегічний контроль у діяльності корпорації	199
Питання для самоконтролю	203

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК	206
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	236